

Prelatu Dr. Fr. Kovačiču izročena Slomšekova nagrada.

Ob 75 letnici smrti škofa Antona Martina Slomškega 24. septembra je bila v Mariboru v mestni posvetovalnici ob šestih zvečer slovesno izročena Slomšekova nagrada g. prelatu dr. Fr. Kovačiču, ki si je pridobil največ zaslug za dosedanje delo proglašanja Slomškega blaženim in da je Maribor pripadel Jugoslaviji.

Mariborska občina je osnovala Slomšekovo nagrado kot nekaj spomin na prednim letom krasno uspele Slomškov dneve, kateri so se vršili v Mariboru.

Slovesne izročitve nagrade sta se udeležila oba okrajna glavarja, stolni prošt dr. M. Vraber, predsednik ljubljanske in mariborske Prosvetne zveze dr. Fr. Lukman in dr. J. Hohnjec, mariborski župan dr. A. Juvan, predsednik »Slomškov družine« monsignor J. K. Vreže, predstav-

nik okrajnega sodišča dr. Lovrenčič in razni književniki in kulturni delavci.

Prvi je govoril predsednik razsodišča za podelitev Slomškovih nagrad prof. dr. F. Sušnik. S prisrčnimi besedami je izročil nagrado g. župan dr. A. Juvan.

G. prelat se je zahvalil za priznanje njegovega 40 letnemu kulturnemu delovanju z izročitvijo posebne Slomškovke nagrade in je želel, da bi dala Slomšekova nagrada Mariboru mnogo mladih in marljivih kulturnih delavcev.

Vsi navzoči so nagrajenemu prisrčno častitali. Brzjavne častitke je poslal naš škof dr. I. J. Tomažič, ki se slavnosti ni mogel osebno udeležiti. G. prelato iskreno častita k zasluženim nagradi tudi »Slovenski gospodar«.

Prvi zobobol
naj bo pri Tvojem
otroku tudi zadnji!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Nesreče.

Nesreča g. šolskega upravitelja. V Studencih pri Mariboru je podrl na cesti kolesar g. Stefana Firma, šolskega upravitelja v Radvanju. G. Firma si je zlomil pri padcu nogo in so ga prepeljali v bolnišnico.

Z zlomljeno hrbtenico v bolnišnico. V Bohovi v župniji Hoče pri Mariboru je padel 27 letni posestnikov sin Ivan Pahor s škodnja tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nesreča pri spuščanju hlobov. Karlu Rozmanu, 26 letnemu delavcu iz Ribnice na Pohorju, je zlomil pri spuščanju hlobov desno nogo in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

V gramoznici zasut. V gramozni jami v Stanetincih v Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah je gramoz podsul pomožnega delavca Henrika Lovrenčič. Podsuti ima počeno lobanjo in hude notranje poškodbe.

Zbesneli bik poškodoval posestnika. Posestnik Jožef Ferenc iz Cerknice pri št. Ilju v Slov. goricah je hotel pomiriti podivjanega bika. Razjarjena žival je nataknila Ferencu na roge, ga potisnila ob steno in mu prizadejala tako hude notranje poškodbe, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Voz ga je smrtno stisnil. V Devini pri Slov. Bistrici se je zgodila nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Posestnik in krčmar Jožef Čelofiga je vozil drva iz gozda v dolino. Na strmih pobočju se je voz prevrnil in je pokopal pod seboj voznika, ki je stopal poleg vprege. Čelofiga je pritisk težkega voza tako poškodoval, da je kmalu izdihnil. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo in dva mala otroka.

Smrt krojaškega vajenca pod vozom. Tonček Grgurovič, 16 letni fant iz Splita, se je učil v Slov. Konjicah pri krojaškem mojstru Fileju krojaške obrti. Peljal se je

Osebnosti.

Znani frančiškanski duhovnik umrl. V frančiškanskem samostanu v Kamniku je umrl g. p. Dionizij Dušej. Rodil se je leta 1883 v Tinjah na Pohorju in je prejel mašniško posvečenje leta 1908. Bil je župni upravitelj in gvardijan pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah in dvardijan v Brežicah. Marljivo je bil na delu kot pridigar, katehet in spovednik. Vsemogočni mu bo di obilen plačnik!

Našim gospodinjam in kuharicam znana šolska sestra umrla. V starosti 72 let je umrla v Marijanišču v Ljubljani sestra Felicita Kališnik, pisateljica »Slovenske kuharice«, ki je dobrodošla knjiga našim naprednim gospodinjam.

Kitajski vojak krmaril torpeda

Iz sedanje japonsko-kitajske vojne iz Šangaja je prodrla v svet vest, da so Kitajci izvršili napad s torpedom na japonsko admiralsko ladjo. Pri tem so po japonskem vzoru prvič uporabili »živi torpeda«, to je torpeda, ki ga je krmaril človek. Neki kitajski mornar se je prostovoljno javil, da povede grozni izstrelek do cilja in sebe tako v smrt. Eksplozija ga je raztrgala na kose.

Največja katedrala

Tudi v protestantski, anglikanski in čemerni Angliji gradijo že od leta 1933 znamenito, mogočno katoliško katedralo (stolnico) v Liverpoolu na čast Kri-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

38

Medtem ko je jagar požiral pusto, revno večerjico, je godel Goljat napol zase:

»Moj ljubi gost bi gotovo še rad kaj. Ševeda bi še rad kaj. Če drugega ne, gotovo bi bil rajši v kakih prijaznejših gostilnicah, kakor je tale. Ali tu mu ne morem pomagati. Ako pa si želi kako klobaso ali kos mastne pečenke ali vrč vina ali požirek žganja, rad mu ustrežem. Kako da ne bi! Ševeda! Le to bi rad vprašal, ali imate kaj denarja; če pa denarja ne, morda imate kje kredit?«

Jagar je nekoliko premišljeval, potem je odgovoril:

»Imam dovolj denarja pri sebi. Prinesite mi kos povojenega mesa in vrč vina, toda močnega, če ga morete kje dobiti!«

»Za denar in lepo besedo se vse dobi. Toda povejte mi, ali bi še kaj radi! Lahko v enem opravim in si drugo pot prihranim. Tudi za Goljata ni kar tako, da bi svoja dva in pol centa prenašal po teh stopnicah gor in dol.«

»Kaj bi še rad? Nocoj vsaj bi se rad dobro naspal. Ves sem zdelan, ker sem vse te dni lezel po planinah.«

»Naspali bi se radi? Kaj naj vam pomagam? Ali bi radi odejo? Blazino?«

»Odeje mi ni treba, mi je že tako pretoplo. Blazine pa še vaju nistem.«

»Seveda, saj vam je treba ni. Da ima človek le mirno vest, pa lahko sladko zaspi. — Ali nekaj drugega vem za spanje. Dva vrča vina vam prinesem. Če tega izpijete, boste spali deset ur, ne da bi se prebudili.«

»Še četrte ure ne bom spal, dokler me ta prekleto veriga žuli. V meso me reže in mi ne da, da bi se mogel lepo uleči. To mi snemite!«

»Kaj še! Vsakemu svoje! Te sramote vam vendar ne bom napravil, da bi vam vzel, kar vam je visoka gosposka dala.«

»Saj me zjutraj spet lahko vklenete, ne bom se branil. Nič se ne bojte, da bi se vam s silo upiral.«

»Haa-haa-haa!« se je orjak košato zarežal. »Goljatu upirati? Goljat da bi se bal?! Haa, haa... Tedaj bi moral priti že cel tucat takih jagrov, ne pa en sam. Z dvema prstoma te vklenem pa se oteplji, kakor se hočeš!«

»Potem pa me tako ali tako lahko razrešite za te urice ponoči! Dva goldinarja rad dam, če se tega obeska iznebim, da se mirno naspim.«

»Dva goldinarja? Ali imate toliko denarja?«

na kolesu proti novi stavbi svojega mojstra v bližini kolodvora. Na ostrem ovinku pred Zottlovo trgovino je pripeljal nasproti voz posestnika Pozneja iz Oplotnice. Vajenec voza ni videl in je zapeljal s kolesom pod kolesa voza, ki je bil sicer prazen, a toliko težek, da je zdrobilo kolo fantu glavo in je med prevozom v bolnišnico Rdečega križa v Konjicah izdihnil.

Mlad posestnik se zadušil v sodu. Izredna smrtna nesreča je doletela Ivana Jurko, 34 letnega posestnika v Jurkloštru. Imel je na podu v velikem sodu sadne tropine. Na sodu je odprl vrata, da bi še dodal tropin. Vrata so mu padla v sod in moral je vanj, da bi jih izvlekel. V sodu so ga omamili plini in si sam ni mogel več pomagati. Ko sta prišli kakih deset minut pozneje na pod njegova žena in sestra, je bil mladi mož že mrtev. Smrtno ponesrečeni je bil iz znane Jurkove hiše in se je šele letos oženil.

Smrtna nesreča posestnika pod tramovjem novega gospodarskega poslopja. Posestnik Anton Fazarinc si je zgradil novo gospodarsko poslopje na Babnem pri Celju. Pred nevihto in nalivom se je zatekel s kolesom pod ta novi stan posestnik Gregor Srahotnik iz Škal, ki se je mudil v Celju po opravkih in se je že vračal proti domu. Potegnil je silovit veter, se uprl ob streho novega poslopja in tramovje se je zrušilo na vedrečega Srahotnika. Delavci, ki so bili zaposleni pri gradnji poslopja, so odkopali zasutega in so oskrbeli njegovo prepeljavo v bolnišnico v Celje. Srahotnik si je zlomil hrbtenico in dobil še tako hude poškodbe na tilniku, da jim je podlegel v bolnišnici. Zapušča ženo in dva otroka. Anton Fazarinc ima 40.000 din škode na zrušenem poslopju.

Perica smrtno ponesrečila. Pri Jagrovih v Vrbju pri Žalcu so polnili zvečer vreče s hmeljem. Sredi dela so poklicali delavce drugam in ti so pustili odprtino za basanje nepokrito. Skozi to odprtino je padla in se ubila 67 letna perica Mica Razpotnik, ko je nesla na gospodarsko poslopje vrečo fižola.

»Saj sem vam že rekel, da mi denarja ne manjka. Saj ga tudi nimam za koga hraniti.«

»No, se bova še potem zmenila, ali vam dovolim ali ne, da mi kaj darujete. Najprej pojdem, da kaj prinesem.«

Po teh besedah je odcoklal po stopnicah dol.

Minulo je dobre pol ure, preden se je vrnil. Pri nesel je kos povojene svinjine in velik vrč vina. Meso je kar dal skozi rešetko, vrč pa je držal precej časa še v roki, potem ga je dvignil in krepko nagnil.

»To vam je kapljica!« je zacmokal; »po taki bi še angelci zadremali. Na, pijte, prijatelj moj! Na zdravje!«

Jagar, ki je hotel ostati trezen, Goljata pa bi bil rad napojil, je vzel vrč, zmočil usta in zaprhal:

»Huj, to je kislica! Hujši ko cvilek. Ni za nič! Kar sami ga popijte!«

»Hohohooo, ali ste se v planini tako imenitne pijače navadili, da vam ljutomerčan že nič več ni? Ali pa mislite, da vas še boljši kje čaka?«

»Če se vam dober zdi ta vaš ljutomerčan, kar izpijte ga na moje zdravje! Plačam ga.«

Goljat je spet zagrabil vrč in ga nagnil in potegnil, da bi se bilo Dravi poznalo, ne pa vinu. Zasmejal se je in menil:

»Če bi vam tako pomagalo, ko vam na zdravje

Nehote se smrtno zastrupil. Avgust Mencej je posedal v Ljubljani na Karlovski cesti pasarsko delavnico. Med opoldanskim odmorom si je dal sam mojster opravka pri aparatu, pri katerem je uporabljal strašno učinkovit strup ciankalij. Nehote mu je zašla v usta trohica omenjenega strupa. Mojstru je postalo koj slabo, zgrudil se je na tla in v takem stanju so ga našli pomočniki, ko so se vrnili po obedu na delo. Poklicani reševalci so spravili Menceja v bolnišnico, kjer ga niso mogli več rešiti.

Enega konja rešil — drugega poslal v prepad. Z Gračanovega hriba nasproti železniški postaji Sava je vlačil posestnik Gračan s parom konj les v dolino. Kolo-voz pelje skozi grabo, katera se imenuje Smrtnica. En del poti gre nad strmo steno. Radi deževja je nad prepadom začel tovor lesa polzeti v prepad in sta bila oba konja v nevarnosti, da se ubijeta v globini. Voznik Gračan je v naglici prerezal jermenje enemu konju, kateri je padel v prepad, drugega je na ta način rešil z veliko težavo.

Avto povozil kolesarko. V Nemški vasi pri Ribnici na Kranjskem so se peljale tri kolesarke domov v Kočevje. Naenkrat se je pojavil izza ovinka tovorni avto iz savske banovine. Dekleta se niso mogla izogniti vozilu, ker so se peljale vstric, in je bilo trčenje neizogibno. I. Hönigmann iz Kočevja je padla pod kolesa avtomobila, katera so jo porivala nekaj časa naprej po cesti. Dobila je hude poškodbe in so jo prepeljali v bolnišnico v Ljubljano.

Razne požarne nesreče. V Podvinu pri Laškem je izbruhnil ob dveh v noči požar v hiši posestnice Antonije Blatnik. Od požara uničena hiša je bila last sina Blatnikove, ki si je z varčevanjem kot pekovski pomočnik toliko prihranil, da je pomogel bolehnemu materi k ureditvi doma. — V Zg. Pleterju na Dravskem polju je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Ivana Peršuh. Požarna nesreča se je raztegnila še na stanovanjsko hišo sosedo Marije Vrtnik in sta zgoreli obe poslopji. — Okolica Ljutomera je doživela

la tekom minulega tedna kar tri požare. Prvič je uničil nočni ogenj v Krapju veliko kopico slame, ki je bila last posestnika Pušenjaka. Sosedno gospodarsko poslopje so otehi pred plameni. Ogenj je zakresil otrok pri posestniku zaposlenega delavca. — Nato je postalo žrtev ognja gospodarsko poslopje manjšega posestnika Dominka na Moti. Goreti je pričelo zgodaj zjutraj in obstoja upravičeno sum, da je bila na delu požigalčeva roka. Pogorelec si je rešil živino in je škoda zelo občutna radi male zavarovalnine. Tretjič je zagorelo na večer v s senom napolnjenem škodnju posestnica Jožefa Bohinca na Cvenu. V neposredni bližini stoječe hleve so obranili gasilci. Tudi v tem primeru domnevajo požig. — V Razvanju pri Mariboru se je v kratkem razdobju pojavil rdeči petelin že sedmič, to pot 26. septembra okrog pol štirih zjutraj v gospodarskem poslopju posestnika Štefana Dregariča. Požar je uničil poslopje za orodjem in vsemi letošnjimi že spravljenimi pridelki. Zadušile in zgorele so tri svinje ter 40 kokoši. Škoda znaša 50.000 din in je le delno krita z zavarovalnino. Orožniki so z vso vnemo na delu, da bi že enkrat izsledili razvanjskega požigalca in rešili ljudstvo neprestanega strahu.

Razne novice.

Naši veliki manevri končani. Letošnji od prevrata največji manevri naše vojske so bili končani z odločilno bitko 25. septembra. Južna armada je potisnila severno nazaj čez Gorjance. Severna armada se je morala umakniti in vodja manevrov armijski general Milovanovič je omenjenega dne ob 11. uri dopoldne izdal povelje, da se manevri končajo ter se čete povrnejo na določena mesta in taborišča.

Tvrdka J. Hutter in drug v Mariboru naznaja, da je izpopolnila popolnoma stalež (številčno stanje) svojega delavstva in da daljnjih prošelj za sprejem v službo ne more vpoštevati ter da na dopise s prošnjami za službo in drugimi željami ne bo več odgovarjala.

pijem, kakor meni pomaga, potem lahko še osem-deset let čakajo z vrvjo na vas.«

»Koliko sem zdaj dolžen?« je vprašal jagar.

»Hm, hm, recimo, hm, hm, za meso in za vino goldinar in dvajset. Malo drago je res, ali veste, v tej višini tu gori pač dolgo že ni rodila vinska trta... No, in — če mi že po sili hočete nekaj dati, napravimo okroglo — štiri goldinarje dvajset.«

»Oho, zakaj ste pa mene že kar na tri goldinarje ocenili? Obečal sem samo dva.«

»Kamor se dva goldinarja stotrata, tja hoče še tretji za njima, ker bi mu bilo za bratcema dolg čas. Sicer ste pa že sami tudi modro povedali, da denarja nimate za koga hraniti.«

»To je res. Da bi se človek mirno naspal, za to je že vredno nekaj dati, posebno še jaz, ki imam take dneve za sabo in nič boljše pred sabo. Na, odrešite me!«

Stegnil je roki in ju pomolil skozi železno rešetko. Goljat je segel po ključek, mu verigo odklenil in jo vrgel v ječo na tla.

»No, do jutri zjutraj smo se torej iznebili te lepe čindrice,« je rekel. »Zdaj ste lahko zadovoljni z menoj. Če se zdaj še kaj po gosposko izkažete, bom tudi jaz z vami zadovoljen.«

Jagar je segel v žep in mu je odštel štiri goldinarje in dvajset krajcarjev na dlan. Namesto da

stusu Kralju. Dela zelo hitro napredujejo. Mislijo, da jo bodo v oktobru že lahko posvetili in opravili prvo slovesno službo božjo. Cerkev ima kakih 100 arov površine in bo lahko sprejela 10.000 ljudi, ki bodo vsi imeli jasen in prost pogled na glavni oltar. Stroški znašajo 750.000 funtov šterlingov, iz česar se pač vidi, da bo morala biti izredno krasna.

Ruski dvig v izredne zračne višine

Sovjetska vojaška inženirja Ukrajinski in Aleksejev sta se dvignila zadnje dni v bližini Moskve s balonom, ki je imel 10.800 kubičnih metrov prostornine. O tem poletu, ki so ga ruske oblasti držale bolj v